

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn thi : NGỮ VĂN

Ngày thi : 1 tháng 6 năm 2021

Thời gian làm bài : 120 phút

(Đề thi gồm 01 trang)

Phần I (6.5 điểm) Khái quát về đất nước Việt Nam vất vả, gian lao, đau thương, ngời sáng là điểm gặp gỡ của rất nhiều nhà thơ. Nguyễn Đình Thi từng viết:

*“ Anh yêu em như yêu đất nước
Vất vả đau thương tươi thắm vô ngần ”*

- Em hãy chép lại khổ thơ nói đến điểm gặp gỡ trên mà nhà thơ Thanh Hải đã thể hiện qua bài thơ “ Mùa xuân nho nhỏ”. Trình bày mạch cảm xúc của bài thơ?
- Phát hiện và nêu hiệu quả của các biện pháp tu từ trong hai câu thơ cuối của khổ thơ em vừa chép?
- Viết một đoạn văn khoảng 12 câu theo phép lập luận diễn dịch làm rõ ý chủ đề sau: “Từ xúc cảm trước mùa xuân của thiên nhiên đất nước, Thanh Hải đã bày tỏ khát vọng mãnh liệt muốn dâng hiến cho cuộc đời”. Trong đoạn có sử dụng câu có thành phần khởi ngữ và câu cảm thán (gạch chân và chú thích rõ khởi ngữ và câu cảm thán đó).
- Bài thơ “ Mùa xuân nho nhỏ” của Thanh Hải có nhạc điệu trong sáng, thiết tha, gần gũi với dân ca và đã được phổ nhạc. Theo em, những yếu tố nào đã góp phần tạo nên nhạc điệu ấy? Kể tên 1 bài thơ khác trong chương trình Ngữ Văn 9 cũng giàu nhạc điệu và được phổ nhạc, nêu rõ tên tác giả.

Phần II (3.5 điểm) Đọc đoạn văn và trả lời câu hỏi:

“Chưa bao giờ như bây giờ hai tiếng Việt Nam lại trở nên thiêng liêng tha thiết, trở thành điểm tựa tinh thần, trở thành nơi an toàn của con người trước đại dịch toàn cầu. không chỉ kiều bào, du học sinh mà cả những du khách quốc tế. Ngoài sự kiện bóng đá, sự kiện Ngô Bảo Châu... thì cả gần nửa thập kỉ chúng ta mới lại có sự kiện khơi dậy được sự gắn bó, sự đồng lòng đồng sức từ chính quyền đến người dân về sự tương thân, tương ái, về sự đùm bọc che chở, nghĩa đồng bào của những người chung một mái nhà Việt Nam, chung một dân tộc Việt Nam mãnh liệt đến như thế. Sự kết nối mãnh liệt ấy lạ lùng thay không phải từ niềm vui lớn lao vĩ đại mà từ nỗi lo buồn trong hoạn nạn.[...] Hãy đoàn kết yêu thương, hãy tinh táo trước những tin thất thiệt, hãy bình tĩnh để xử lí tình huống. Không ai bỏ rơi các bạn... Chưa bao giờ như bây giờ chúng ta đang tạo ra một khối thống nhất đang cùng nhau hoà trong cái TA rộng lớn của toàn dân tộc để làm nên SỨC MẠNH VIỆT NAM, TINH THẦN VIỆT NAM.”

(Nguồn GD&ĐT – Nghệ về tinh thần dân tộc trước dịch bệnh covid)

- Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn.
- Câu văn “Hãy đoàn kết yêu thương, hãy tinh táo trước những tin thất thiệt, hãy bình tĩnh để xử lí tình huống.” xét về mục đích nói thuộc kiểu câu gì? Theo em vì sao chưa bao giờ như bây giờ hai tiếng Việt Nam lại trở nên thiêng liêng, tha thiết?
- Dựa vào đoạn văn trên kết hợp với hiểu biết xã hội, hãy viết một đoạn văn khoảng 2/3 trang giấy thi nêu suy nghĩ của em về vấn đề: Tinh dân tộc, nghĩa đồng bào tạo sức mạnh đáng tự hào của con người Việt Nam.

-----Hết-----

Ghi chú : Điểm phần I : 1 (1 điểm) ; 2 (1,0 điểm) ; 3 (3,5 điểm) ; 4 (1 điểm)

Điểm phần II : 1 (0.5 điểm) ; 2 (1 điểm) ; 3 (2 điểm)

TRƯỜNG THCS TÂY SƠN
ĐỀ THI CHÍNH THỨC

ĐỀ THI THỬ LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2021 – 2022

HƯỚNG DẪN CHẤM
Môn thi : NGŨ VĂN

(Hướng dẫn chấm gồm có 01 trang)

A. HƯỚNG DẪN CHUNG

- Giám khảo cần nắm vững Hướng dẫn chấm và Đáp án - Thang điểm để đánh giá tổng quát bài làm của thí sinh. Do đặc trưng của môn Ngữ văn, cần linh hoạt khi chấm, tránh đếm ý cho điểm; khuyến khích bài viết sáng tạo.
- Việc chi tiết hóa điểm số của các câu (nếu có) trong Hướng dẫn chấm phải được thống nhất trong Tổ, Nhóm Chấm thi và bảo đảm không sai lệch với tổng điểm của mỗi câu.
- Bài thi được chấm theo thang điểm 10,0 lẻ đến 0,25; không làm tròn điểm.

B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ

Phần I (6,5 điểm)

Câu	Điểm	NỘI DUNG	Điểm
Câu 1 1,0 điểm		- Chép đúng khổ thơ thứ 3 của bài - Mạch cảm xúc : Bài thơ bắt đầu bằng cảm xúc yêu say mê trước mùa xuân của thiên nhiên, mở rộng ra với cảm xúc tự hào trước mùa xuân của đất nước, từ đó trào dâng niềm thiết tha ước nguyện cống hiến và khép lại bằng những cảm xúc thiết tha, tự hào, yêu quê hương, qua khúc hát xuân tạ từ quê hương đất nước.	0,5 0,5
Câu 2 1,0 điểm		- Biện pháp tu từ: So sánh “ Đất nước như vì sao”. Nhân hóa “ Cứ đi lên phía trước.” - Tác dụng: + Nhấn mạnh làm nổi bật, sinh động hình ảnh đất nước qua những thăng trầm trong suốt chiều dài lịch sử mãi trường tồn vĩnh hằng, sáng đẹp + Tác giả ca ngợi, cảm phục, tự hào, tin tưởng mãnh liệt vào sức sống bền bỉ, vững vàng, khí thế đi lên, tương lai tươi sáng của đất nước	0,5 0,5
Câu 3 3,5 điểm		Nội dung: Biết bám sát dẫn chứng trong khổ thơ 4,5 và khai thác hiệu quả các chi tiết, từ ngữ, hình ảnh để làm rõ ý chủ đề - Khát vọng được bày tỏ qua biện pháp tu từ ẩn dụ : “con chim”, “cánh hoa”, “nốt trầm”... mùa xuân nho nhỏ → Ước nguyện cao đẹp, khiêm nhường, giản dị ... + Các hình ảnh “con chim”, “bông hoa” → cấu trúc lặp lại , tạo sự đối ứng chặt chẽ → mang ý nghĩa mới: ước nguyện của lòng người mong muốn được sống có ích, sống cống hiến. + Điệp từ “ta làm” → âm hưởng dồn dập, tha thiết, diễn tả ước nguyện cháy bỏng, trào dâng. + Phêo đảo cùng hoán dụ nhấn mạnh sự dâng hiến khiêm nhường, cống hiến cả cuộc đời... + Cách chuyển đổi đại từ “tôi” sang “ta” → thể hiện ước nguyện không chỉ của tác giả mà của mọi người → cái tôi hòa với cái ta → cá nhân hòa nhập cái chung của dân tộc → ý thức đúng đắn về mối quan hệ giữa cá nhân và cộng đồng. - Trân trọng khát vọng sống đẹp, sống cống hiến của tác giả ...	0,5 0,5 0,5 0,5
		- Hình thức : + Đảm bảo dung lượng, có trình tự ... + Đoạn văn diễn dịch	0,5 0,5 0,5

	+ Sử dụng đúng và gạch dưới câu cảm thán, khởi ngữ <i>Nếu thí sinh chỉ diễn xuôi kể lể về mà không chú ý khai thác các từ ngữ, hình ảnh thơ, các tín hiệu nghệ thuật..., giám khảo cho không quá 1,0 điểm.</i>	
Câu 4 1 điểm	*Những yếu tố đã góp phần tạo nên nhạc điệu: - Ngắt nhịp → Nhịp linh hoạt 3/2 - 2/3 - Thể thơ 5 chữ tự do : Nhẹ nhàng, tha thiết, gần dân ca. - gieo vần liền giữa các khổ → tạo sự liền mạch cảm xúc. - Cấu trúc đối xứng, chặt chẽ với hình tượng mùa xuân ... - Điệp ngữ, giọng điệu linh hoạt.... (Học sinh nói từ 3 yếu tố trở lên → tối đa)	0,5
	*Kể tên 1 bài thơ giàu nhạc điệu VD: “Viếng lăng Bác”- Viễn Phương, “Đồng chí” – Chính Hữu....	0,5
Phần II (3,5 điểm)		
Câu 1 0,5 điểm	Nghị luận	0,5
Câu 2 1 điểm	- Câu cầu khiến - Hs nêu cảm xúc đánh giá của bản thân...(Việt Nam một đất nước nhỏ bé nhưng con người luôn đoàn kết, sống yêu thương nhân ái ... Việt nam điem tựa tinh thần, trở thành nơi an toàn của con người trước đại dịch toàn cầu...)	0,5 0,5
Câu 3 2,0 điểm	- Nội dung: + Lí giải: Tinh dân tộc, nghĩa đồng bào là sự đoàn kết dân tộc, là lòng yêu thương con người, chia sẻ giúp đỡ ... tất cả cùng hướng đến nhiệm vụ quan trọng của dân tộc - Chống dịch covid. + Bàn luận xác đáng, thuyết phục về việc tại sao tinh dân tộc, nghĩa đồng bào tạo sức mạnh đáng tự hào của con người Việt Nam. Đây là truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Nó tạo sức mạnh của khối đoàn kết thống nhất để Việt Nam vượt qua những khó khăn thử thách, chống giặc và chống dịch thành công... Những hành động việc làm tốt đẹp vì cộng đồng có sức lan tỏa có ý nghĩa nhân văn sâu sắc. + Ngợi ca những biểu hiện tích cực lấy dẫn chứng thực tế: Đảng nhà nước, các doanh nghiệp, các y bác sỹ, các thầy cô giáo, học sinh...các tổ chức xã hội hướng tới những vùng dịch....đồng thời phê phán những biểu hiện tiêu cực + Rút ra bài học nhận thức và hành động, liên hệ bản thân. Em đã làm những gì góp phần tạo nên sức mạnh Việt Nam. ...	0,25 0,5
	- Hình thức: Đảm bảo dung lượng, có trình tự mạch lạc, lập luận chặt chẽ, diễn đạt rõ ý,...	0,5
	<i>Khuyến khích thí sinh có suy nghĩ riêng, tuy nhiên phải lí giải hợp lí, thuyết phục. Không cho điểm bài làm có suy nghĩ lệch lạc, tiêu cực.</i>	
Tổng điểm (Phần I + Phần II)		10,0